

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 356/2021-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej A3 advokátskou kanceláriou, s. r. o., Partizánska 25, Trenčín, IČO 36 735 311, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Katarína Hunčíková, proti postupu Okresného súdu Prievidza v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 16/2016 a postupu Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 41/2018 a v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 16/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka doručila 21. mája 2021 ústavnému súdu ústavnú sťažnosť vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prievidza (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 16/2016 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 41/2018 a v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 16/2020 (ďalej aj „napadnuté konanie krajského súdu“).
2. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa žalobným návrhom doručeným okresnému súdu 28. januára 2016 domáhala zaplataenia náhrady za užívanie jej spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnostiach zapísaných na liste vlastníctva [REDAKOVANÉ] v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] z titulu ochrany vlastníckeho práva podľa § 126 ods. 1 a § 137 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“).

Majetkové nároky proti žalovaným v prvom až treťom rade si sťažovateľka uplatnila 17. novembra 2015 z titulu vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré sa uplatňuje u podielového spoluvlastníka. Okresný súd rozhodol o sťažovateľkou podanej žalobe tak, že ju rozsudkom č. k. 10 C 16/2016-160 zo 14. decembra 2017 zamietol. Krajský súd na odvolanie sťažovateľky uznesením č. k. 17 Co 41/2018-226 z 28. februára 2019 zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 10 C 16/2016-160 zo 14. decembra 2017 a vec vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd v poradí druhým rozsudkom č. k. 10 C 16/2016-318 z 22. novembra 2019 rozhodol tak, že sťažovateľke ako žalobkyni priznal finančnú náhradu od žalovaného v prvom rade len za jednu izbu. Podľa názoru sťažovateľky okresný súd tak rozhodol napriek platnej právnej úprave a ustálenej judikatúre vyšších súdnych inšancií týkajúcej sa vlastníckeho práva a bezdôvodného obohatenia. Proti rozsudku okresného súdu č. k. 10 C 16/2016-318 z 22. novembra 2019 podala sťažovateľka odvolanie na krajskom súde, ktorý v čase podania ústavnej sťažnosti vo veci nerozhodol. Ústavný súd šetrením na krajskom súde zistil, že o odvolaní sťažovateľky bolo rozhodnuté rozsudkom krajského súdu č. k. 17 Co 16/2020-452 z 26. mája 2021 tak, že krajský súd zmenil rozsudok okresného súdu č. k. 10 C 16/2016-318 z 22. novembra 2019.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka po výklade právnej úpravy vzťahujúcej sa na jej právnu vec s poukazom na judikatúru vyšších súdnych inšancií namieta nesprávnosť právneho posúdenia veci okresným súdom v napadnutom konaní vrátane dĺžky doby konania pred okresným súdom a krajským súdom.

4. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti a jej petite namietla porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo zdôvodnila tým, že sa v jej veci nerozhodlo podľa platných právnych noriem a konanie okresného súdu, ako aj krajského súdu bolo v priamom rozpore so zákonom z hľadiska procesného práva, ako aj hmotného práva. Z hľadiska práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru namietla predovšetkým to, žalobu podala 28. januára 2016 za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 1. júla 2016 a okresný súd bol povinný v zmysle prechodných ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) aplikovať tie ustanovenia Civilného sporového poriadku, z ktorých vyplýva, že mal dokazovať len skutočnosti, ktoré vyšli najavo v konaní (čl. 11 ods. 4 CSP), a mal postupovať tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá (čl. 17 CSP), spravidla na prvom pojednávaní (§ 179 ods. 1 CSP), a vykonávať len dôkazy, ktoré strany navrhli (§ 185 ods. 1 CSP). V prípade odvolania môže odvolací súd nariaďovať pojednávanie len výnimočne, a to len v rozsahu stanovenom § 384 CSP, a môže vykonávať a opakovať dokazovanie len v rozsahu návrhov strán na súde prvého stupňa, a to len za podmienok vyplývajúcich z § 366 CSP (podstatné obmedzenie dokazovania novôt v odvolacom konaní). Podľa názoru sťažovateľky okresný súd konal v napadnutom konaní zjavne v rozpore s ustanoveniami Civilného sporového poriadku a pojednávanie viedol podľa pravidiel Občianskeho súdneho poriadku a vykonával dôkazy, ktoré nikto nenavhol, nedodrжал postup podľa § 181 ods. 2 CSP a neuviedol ani predbežné právne posúdenie veci, pretože nepoznal judikatúru v danej veci. Teda *„nesprávna aplikácia procesných noriem spolu s neznalosťou hmotného práva a judikatúry mala... za následok nesprávnu aplikáciu právnych noriem na zistený skutkový stav namiesto*

zákonného rozhodnutia na prvom pojednávaní, ktoré malo znieť na vyhovenie žalobnému nároku v plnom rozsahu s plnou náhradou trov konania žalobkyni. “

5. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti a jej petite namietla porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo zdôvodnila tým, že okresný súd, ako aj krajský súd *„sa dopustili svojvôle porušením princíp právnej istoty a princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, garantovanú v čl. 2 ods. 2 C.s.p.. Svojím nezákonným postupom zabránili žalobkyni sa riadne a včas domôcť zákonom garantovaných a judikatúrou potvrdených nárokov a v priamej príčinnej súvislosti s ich konaním došlo k tomu, že jednoduchý spor trvá 5 rokov.“* V závere sťažovateľka uzavrela, že diametrálne odlišné právne posúdenie vecí súdom v skutkovo totožných veciach za jednotnej právnej úpravy a nadržovanie žalovanej strane je v podmienkach materiálneho právneho štátu neakceptovateľné. Princíp právneho štátu, právnej istoty, dôvery občanov v právo či rovnosť účastníkov konania vyžadujú, aby súdy posudzovali rovnaké veci rovnako a rozdielne veci rozdielnym spôsobom.

6. V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Ústavný súd SR vyslovuje, že základné právo sťažovateľky... na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy... a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy... a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... postupom Okresného súdu Prievidza v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/16/2016 porušené bolo.

2. Ústavný súd SR vyslovuje, že základné právo sťažovateľky... na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy... a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy... a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 17Co/41/2018 ako aj postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom po sp. zn. 17 Co/16/2020 porušené bolo.

3. Priznáva finančné zadostučinenie v sume 2 500 €... ktoré je Okresný súd Prievidza povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov...

4. Priznáva finančné zadostučinenie v sume 3 000 €... ktoré je Krajský súd v Trenčíne povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov... .

5. Zaväzuje odporcu 1/, aby zaplatil sťažovateľke náhradu trov konania vo výške 450,29 €...

6. Zaväzuje odporcu 2/, aby zaplatil sťažovateľke náhradu trov konania vo výške 450,29 €...“

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. Predmet ústavnej sťažnosti:

7. Predmetom podanej ústavnej sťažnosti je nesúhlas sťažovateľky s postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 16/2016 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 41/2018 a v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 16/2020. Postupom okresného súdu a krajského súdu v označených konaniach došlo k porušeniu jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

8. Ústavný súd konštatuje, že podanie sťažovateľky je možné kvalifikovať ako ústavnú sťažnosť v zmysle čl. 127 ústavy v spojení s § 42 ods. 2 písm. f), § 122 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

10. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľky obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.2. Posúdenie vecí s ohľadom na základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

11. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013).

12. Súčasťou výkladu kompetencií ústavného súdu vyplývajúcich z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde limitujúceho vzťah ústavného súdu k všeobecným súdom je aj názor, podľa ktorého v prípade konania pred všeobecnými súdmi musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenou uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom, pretože v opačnom prípade by ústavný súd nedisponoval právomocou na posúdenie takejto argumentácie (III. ÚS 90/03, III. ÚS 135/03, III. ÚS 201/04, IV. ÚS 266/08, IV. ÚS 340/2013). Subsidiarita ústavnej sťažnosti teda má dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Právomoc ústavného súdu rozhodnúť o určitej námietke sťažovateľa nemožno založiť až jej uplatnením v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v prípade, ak ju sťažovateľ mohol uplatniť v konaní pred všeobecným súdom, pričom podľa právneho poriadku o nej mohol a aj bol povinný meritórne rozhodnúť iný orgán verejnej moci.

13. Pokiaľ teda právny predpis stanoví, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu del'by moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie.

14. Z obsahu sťažovateľkou podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že okresný súd rozhodol o sťažovateľkou podanej žalobe tak, že ju rozsudkom č. k. 10 C 16/2016-160 zo 14. decembra 2017 zamietol. Krajský súd na odvolanie sťažovateľky uznesením č. k. 17 Co 41/2018-226 z 28. februára 2019 zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 10 C 16/2016-160 zo 14. decembra 2017 a vec vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd opätovne vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 10 C 16/2016-318 z 22. novembra 2019. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že v súčasnom období prebieha odvolacie konanie pred krajským súdom, pričom ústavný súd vlastným šetrením zistil, že krajský súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 17 Co 16/2020-452 z 26. mája 2021 tak, že zmenil rozsudok okresného súdu č. k. 10 C 16/2016-318 z 22. novembra 2019.

15. V čase podania ústavnej sťažnosti ústavnému súdu 21. mája 2021 v predmetnej veci prebiehalo odvolacie konanie pred krajským súdom a všetky sťažovateľkou prednesené výhrady vzťahujúce sa na rozhodnutia, ktoré boli v jej právnej veci vydané, mohla a mala uplatniť v podanom odvolaní, o ktorom bolo rozhodnuté rozsudkom krajského súdu č. k. 17 Co 16/2020-452 z 26. mája 2021.

16. Vychádzajúc z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ústavy a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, právomoci ústavného súdu posúdiť postup okresného súdu v napadnutom konaní a krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 41/2018 (z hľadiska garancií čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v časti týkajúcej sa spravodlivého súdneho konania) predchádza právomoc krajského súdu v napadnutom konaní (sp. zn. 17 Co 16/2020), v dôsledku čoho ústavný súd odmieta sťažovateľkou podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.3. Posúdenie veci s ohľadom na základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní:

17. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

18. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

19. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obsahom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú

odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 535/2013, I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 610/2020, IV. ÚS 26/2021). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na ktorých základe ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k označeným právam v zásade identické.

20. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, rovnako tak aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote v ich všeobecnom poňatí je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu. Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy, obdobne tak aj čl. 6 ods. 1 dohovoru, v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý vyjadruje predovšetkým záujem o to, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejavovať ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (PL. ÚS 25/01).

21. Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je aj názor, v zmysle ktorého sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecnými súdmi) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nemôže dochádzať k porušovaniu označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne tak aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd sťažnosť odmietne, vychádzajúc pritom z účelu týchto práv, ktorých spoločným menovateľom je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/05). Inými slovami, ústavný súd poskytuje ochranu práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne tak aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva ešte trvalo, alebo k jeho porušeniu dochádza (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, I. ÚS 22/01, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“ (Miroslav Mazurek v. Slovenská republika z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05)].

22. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže preto vyplývať aj z toho, že sa porušenie uvedeného práva namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už okresný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06, I. ÚS 174/2017, IV. ÚS 34/2020). Ak teda v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nemôže dochádzať k porušovaniu označeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd sťažnosť odmietne, vychádzajúc pritom z účelu tohto práva, ktorým je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci.

23. Z obsahu sťažovateľkou predostretej argumentácie a zo zistení ústavného súdu vyplýva, že napadnuté konanie okresného súdu bolo ukončené vydaním meritórneho rozhodnutia, a to rozsudku okresného súdu č. k. 10 C 16/2016-318 z 22. novembra 2019, čím tak aj došlo k jeho ukončeniu pred okresným súdom, ktorý v čase podania ústavnej sťažnosti sťažovateľky už nekonal. Ak teda sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť, napádajúc aj postup okresného súdu v napadnutom konaní,

nie je už aktuálne ochraňovať jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (v jeho prietahovom aspekte), keď primárnym a esenciálnym účelom takej ochrany je odstránenie stavu právnej neistoty.

24. V dôsledku tohto záveru ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmieta sťažovateľkou podanú ústavnú sťažnosť pre porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v časti týkajúcej sa postupu okresného súdu v napadnutom konaní ako zjavne neopodstatnenú.

25. Tento záver ústavného súdu sa vzťahuje aj na postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 41/2018, ktoré bolo taktiež v čase podania ústavnej sťažnosti sťažovateľky už ukončené uznesením krajského súdu č. k. 17 Co 41/2018-226 z 28. februára 2019, ktorým bol zrušený rozsudok okresného súdu č. k. 10 C 16/2016-160 zo 14. decembra 2017 a vec vrátená na ďalšie konanie okresnému súdu. Okresný súd opätovne vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 10 C 16/2016-318 z 22. novembra 2019.

III.4. Posúdenie vecí s ohľadom na základné právo sťažovateľky na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní:

26. Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu súvisiacej s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právny názor, podľa ktorého nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 35/01, I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, III. ÚS 59/05, III. ÚS 103/05, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

27. V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), alebo konanie ako celok zodpovedá dobou svojho trvania času, v ktorom je možné jeho uzavretie spravidla očakávať (porov. rozsudky ESLP vo veci Libanský proti Českej republike či Králíček proti Českej republike), nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovet (I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Teda zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie týchto práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, resp. pred orgánom, ktorý je nositeľom verejnej moci, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietahoch.

28. V čase podania ústavnej sťažnosti ústavnému súdu 21. mája 2021 prebiehalo v predmetnej veci odvolacie konanie, ktoré bolo ukončené rozsudkom krajského súdu č. k. 17 Co 16/2020-452 z 26. mája 2021. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti a šetrenia na krajskom súde ústavný súd zistil, že vec bola krajskému súdu predložená 13. februára 2020, celkovo boli určené termíny štyroch pojednávaní na 10. február 2021, 10. marec 2021, 28. apríl 2021, ktoré boli odročené z dôvodu pandemických opatrení, a posledné pojednávanie na 5. máj 2021, na ktoré sa nedostavili žalovaní v druhom až treťom rade a ktoré bolo odročené na účely vyhlásenia rozhodnutia, ku ktorému došlo 26. mája 2021, keď krajský súd rozsudkom č. k. 17 Co 16/2020-452 z 26. mája 2021 zmenil rozsudok okresného súdu č. k. 10 C 16/2016-318 z 22. novembra 2019. Súdny spis bol 4. júna 2021 odoslaný na okresnému súdu, kde bol doručený 8. júna 2021. Z uvedeného je zrejmé, že odvolacie konanie trvalo pred krajským súdom od 13. februára 2020 do 26. mája 2021, teda po dobu 1 roka a 3 mesiacov, pričom 3 pojednávania boli odročené z dôvodu pandemických opatrení. Celková doba odvolacieho konania v trvaní 1 roka a 3 mesiacov je z ústavnoprávneho hľadiska udržateľná a konformná s čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. K uvedenému záveru ústavný súd dospel aj s prihliadnutím na rozhodovacia prax a judikatúru ESĽP v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66, rovnako tak aj napr. IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 251/2021).

29. V dôsledku tohto záveru ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmieta sťažovateľkou podanú ústavnú sťažnosť pre porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v časti týkajúcej sa postupu krajského súdu v napadnutom konaní ako zjavne neopodstatnenú.

30. Vzhľadom na odmietnutie sťažovateľkou podanej ústavnej sťažnosti ako celku ostalo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej uplatnenými návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. júla 2021

Libor Duľa
predseda senátu